

NYE TARIFKATEGORIER

SUPPLERENDE REDEGØRELSE – BEGRÆNSET NETADGANG OG SAMSPIL MED REGULERKRAFTMARKEDET

Indhold

1. Baggrund1
2. Eksempel med nyt forbrugsanlæg2
3. Betydning af "Begrænset netadgang" ift. eksisterende marked for special-opregulering pga. lokale interne flaskehalse.....3

1. Baggrund

Dette notat er til yderligere oplysning af Energinets metode for "Begrænset netadgang for forbrugsanlæg i transmissionsnettet".

Spørgsmål om samspil mellem regulerkraftmarkedet og netproduktet med begrænset adgang har været rejst i aktørdialogen om denne metode. Derfor redegøres der for dette spørgsmål i denne separate supplerende redegørelse.

Netproduktet begrænset netadgang er et virkemiddel ift. den lokale *nettilstrækkelighed* internt i de danske budzoner og kan ikke anvendes til at håndtere problemer med *effekttilstrækkelighed* i hele budzonen.

Netprodukter og reduktionen på tariffen vedrører kun nettariffen og ikke systemtariffen. Dette afspejler, at netprodukterne kun er et virkemiddel ift. manglende nettilstrækkelighed *internt* i

en budzone. Netprodukterne er derfor *ikke* en alternativ måde for Energinet at skaffe sig adgang til regulerkraftsydelser.

Energinet vurderer, at begrænset netadgang vil underbygge et velfungerende regulerkraftmarked, idet det vil give systembrugere med store, fleksible forbrugsanlæg en konkret grund til at forholde sig til deres fleksibilitet. Og hvis de først har *valgt* at komme på med begrænset netadgang og accepteret de krav til fleksibilitet, som det medfører, er det mere nærliggende for disse systembrugere også at melde deres fleksibilitet ind i regulerkraftmarkederne i *hele* budzonen.

Det centrale ift. Energinets vurdering af dette er, at den begrænsede netadgang kun er et virkemiddel ift. *lokale* netbegrænsninger *internt* i en budzone, og at den derfor kun vedrører nettilstrækkeligheden i Energinets transmissionsnet. Den begrænsede netadgang er derimod ikke et virkemiddel i forhold til effekttilstrækkeligheden i hele budzonen.

2. Eksempel med nyt forbrugsanlæg

Dette kan bedst illustreres ved et eksempel på, hvad der ville ske, såfremt en ny systembruger med et stort fleksibelt forbrugsanlæg kun får tilbudt fuld netadgang, sammenlignet med hvad der kan ske, hvis den samme systembruger får mulighed for at vælge begrænset netadgang.

1) Såfremt systembrugeren kun har mulighed for at få sit fleksible forbrugsanlæg tilsluttet med fuld netadgang, kan der ske én af to ting:

- Enten bliver systembrugerens forbrugsanlæg tilsluttet, og Energinet vil – om nødvendigt og snarest muligt – *udbygge* nettet i fornødent omfang til at sikre, at alle systembrugere i det lokale område fortsat har samme høje leveringssikkerhed, som der generelt er i transmissionsnettet. Der kan derfor ikke forventes at opstå lokale flaskehalse i et væsentligt større eller mindre omfang end før systembrugerens forbrugsanlæg blev tilsluttet.
- Eller også vælger systembrugeren *ikke* at få sit forbrugsanlæg tilsluttet, fordi systembrugerens business case ikke hænger sammen, hvis systembrugeren skal betale for en høj leveringssikkerhed, som systembrugeren reelt ikke efterspørger. Også i dette tilfælde kan der derfor ikke forventes at opstå lokale flaskehalse i et væsentligt større eller mindre omfang end før systembrugerens forbrugsanlæg *ikke* blev tilsluttet – idet der overhovedet ikke er nogen forskel.

2) Såfremt systembrugeren derimod *får* mulighed for at vælge en tilslutning med begrænset netadgang, vil systembrugerens forbrug kunne blive tilsluttet, uden at Energinet udbygger det lokale transmissionsnet i området.

Når systembrugerens anlæg er i drift, vil det belaste transmissionsnettet, og den ekstra belastning kan naturligvis medføre, at der i nogle tilfælde vil opstå kritiske belastninger i det lokale transmissionsnet, som ellers ikke ville være opstået. I det tilfælde vil Energinet først reducere eller helt udkoble det afbrydelige forbrug, inden der – for alle elforbrugeres regning – indkøbes andre muligheder for forbrugsbegrænsning eller produktions-opregulering i området. Men dette betyder ikke, at regulérkraftmarkedet er gået glip af en omsætning. For hvis den nye systembruger *ikke* havde fået tilbudt begrænset netadgang, ville den kritiske driftstilstand, som det ekstra forbrug havde forårsaget, slet ikke være opstået.

Som forklaret ovenfor ville nettet

- enten være blevet udbygget i fornødent omfang,
- eller også ville systembrugeren slet ikke have tilsluttet sin forbrugsanlæg.

I begge tilfælde ville den kritiske driftstilstand dermed ikke være opstået. Systembrugers afbrydelighed udnyttes dermed kun til at afhjælpe det problem med manglende nettilstrækkelighed i driftssituationen, som er forårsaget af systembrugers eget anlæg.

3. Betydning af "Begrænset netadgang" ift. eksisterende marked for special-opregulering pga. lokale interne flaskehalse.

Netproduktet "Begrænset netadgang" vedrører forbrugsbegrænsning (opregulering) af hensyn til lokale flaskehalse internt i budzonen. Ift. "Begrænset netadgang" er det derfor væsentligt at se på, hvor stor en del af specialreguleringen, det reelt er, som er special-opregulering af hensyn til lokale flaskehalse internt i Energinets budzoner. Det er kun her, at de netproduktet og markedet for specialregulering har et overlap, hvor de kan påvirke hinanden.

Som det fremgår af Energinets "Introduktion til systemydelse" (14/02811-129), er specialregulering reguleringer udført på grund af nettekniske forhold, hvor den normale prissættelse (red. for hele budzonen) ikke nødvendigvis følges, og hvor aktiveringen ikke bliver prissættende for balanceprisen. Der anvendes specialregulering for at sikre, at reguleringer udført på grund af nettekniske forhold ikke påvirker regulerkraftmarkedet og derved ubalanceprisen. De nettekniske forhold er enten pga. flaskehalse i egne net, ved flaskehalse i transmissionsnettet i naboområder eller ved test og uvarslet afprøvning af anlæg. Siden 2015 har langt den største del (over 90 % af volumenet) af den aktiverede specialregulering været nedregulering i DK1 pga. flaskehalse i det tyske net pga. VE-produktion i Nordtyskland.

Der foregår også opregulering af hensyn til udlandet. Energinet har således både op- og nedreguleret af hensyn til forhold udenfor Energinets egne budzoner, og Energinet har specielt nedreguleret i stor stil i DK1 af hensyn til udlandet.

Energinet har derudover også foretaget nedreguleringer af hensyn til interne flaskehalse i de danske budzoner. Dette har været i tilfælde med såkaldt "indestængt effekt", hvor der ikke har været netkapacitet til at transportere overskydende effekt væk fra områder med stort overskud af VE-produktion.

Derimod er opreguleringer af hensyn til interne flaskehalse i de danske budzoner noget, der i praksis stort set aldrig forekommer. Det vil sige, at der i praksis simpelthen ikke eksisterer et marked for opregulering af hensyn til lokalt manglende nettilstrækkelighed. Dette er baggrunden for, at Energinet mener, at "Begrænset netadgang" ikke vil have en negativ påvirkning på regulerkraftmarkedet, som det ser ud i dag.